

Hallintovaliokunta

Lausuntopyyntönnä 2.11.2015

HE 25/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuntarakennelain muuttamisesta sekä kuntajakolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 5 momentin kumoamisesta

Kuntarakennelaki esitetään muutettavaksi siten, että laista kumottaisiin ne säännökset kuntarakennemuutoksen toteuttamisesta, jotka koskevat kuntien velvollisuutta selvittää yhdistymistä, selvitysvelvollisuuden edellytyksiä sekä selvityksen määräaikoja.

Yhdistymisavustuksen maksaminen ei enää edellyttäisi, että kuntien yhdistymiselvitys täyttää selvitysalueita ja selvityksen määräaikoja koskevat edellytykset. Säännökset selvitysavustuksista kumottaisiin kuitenkin niin, että selvitysvelvollisuuden voimassa ollessa aloitettuihin selvityksiin tukea voidaan maksaa. Yhdistymisavustusta ja valtionosuuksien vähenemisen korvaamista koskeviin säännöksiin tehtäisiin selvitysvelvollisuuden kumoamisesta johtuvat muutokset. Mainittuja lainkohtia ei kuitenkaan sovelleta enää vuoden 2017 jälkeen voimaan tuleviin kuntajaon muutoksiin.

Kuntajaon muutoksissa sovellettava säännös henkilöstön viiden vuoden irtisanomissuojasta esitetään kumottavaksi. Irtisanomissuoja koskisi edelleen ennen lain voimaan tuloa päätettyjä kuntaliitoksia.

Lausunto

Kuntaliitto pitää perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena kuntarakennemuutoksen toteuttamiseen liittyvien säännösten kumoamista.

Esityksen mukaan yhdistymisavustuksia ja valtionosuuksien vähenemisen korvaamista koskevat säännökset olisivat muutettuina voimassa koskien viimeistään 1.1.2017 toteutettavia kuntaliitoksia. Tämän jälkeen avustuksia ja korvauksia ei enää maksettaisi.

Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää vapaaehtoisia kuntaliitoksia. Ottaen huomioon hallitusohjelman sekä kuntarakennelain mukaiset kuntajaon kehittämisen tavoitteet, on jatkossakin välttämätöntä, että kuntaliitosten toteutumista edistetään yhdistymisavustuksilla ja korvauksilla valtionosuuksien vähenemisestä. Vastaavat säännökset ovat olleet aina kuntarakennelainsäädännön ja sitä edeltäneessä kuntajakolainsäädännössä. Hallituksen esityksen perusteluissa tosin todetaan, että vaikka vuoden 2017 jälkeen voimaan tulevissa kuntien yhdistymisissä ei maksettaisi enää nykyisen kaltaisia yhdistymisavustuksia, asiasta olisi tarkoitus säätää erikseen. Olisi tärkeää myös kuntarakenteiden vapaaehtoisten muutosten kannalta, että kuntien yhdistymisen taloudellisesta tuesta säädettäisiin tämän lainmuutoksen yhteydessä.

Henkilöstön irtisanomissuojaa koskevien säännösten kumoaminen on perusteltua ja luo edellytyksiä uuden kunnan toiminnan kehittämiseksi. On hyvä, että muutokset koskisivat suoraan lain nojalla jo vuoden 2016 alussa toteutuvia kuntaliitoksia.

SUOMEN KUNTALIITTO

Kirsi Mononen
johtava lakimies